

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
275/2017	Fylkesrådet	04.09.2017
133/2017	Fylkestinget	09.10.2017
	Komite for kultur, miljø og folkehelse	09.10.2017

Uttalelse til høring av revisjonsdokument for Skjomenreguleringen i Narvik kommune

Sammendrag

Fylkestinget mener det er positivt at vilkårene i konsesjonen for regulering av Skjomenvassdragene blir tatt opp til revisjon. Det er viktig at man i revisjonsprosessen treffer avgjørelser som skaper en god balanse mellom viktige miljøverdier og samfunnets behov for kraft. Revisjon av vilkårene i dette vassdraget er også i tråd med prioriteringer i *Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og Jan Mayen (2016 – 2021)*.

Fylkestinget anbefaler at det slippes mer vann på anadrom strekning for å hensynta laksens og sjørretens behov på en god måte. Det er imidlertid viktig også å se på hvordan kombinasjoner av habitattiltak og noe økt vannslipp kan bedre forholdene i vassdraget, uten vesentlig reduksjon i kraftproduksjonen. NVE bes vurdere hvor mye vannføring som må på plass for å ivareta og hindre ytterlig forringelse av naturverdier og biologisk mangfold i vassdraget.

Fylkestinget mener at når det åpnes for revisjon, bør det pålegges de samme krav til utredninger som ved søknad om bygging av nye vannkraftverk. Slik prosessen er lagt opp i dag, kan det være vanskelig å medvirke for berørte parter og myndigheter.

Bakgrunn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har sendt revisjon av vilkårene for Statsregulering av Skjomenvassdragene m.v. i Narvik kommune på høring. Statkraft Energi AS er konsesjonær. Frist for å uttale seg er 9. juni 2017, men Nordland fylkeskommune har fått utsatt frist til 12. oktober 2017.

Revisjonsdokumentet for reguleringen av Skjomenvassdragene er utarbeidet på bakgrunn av krav fra Narvik kommune, Skjomen grendelag, Naturvernforbundet i Narvik og Narvik Omegn Jeger og Fiskerforening, samt føringer fra NVE. NVEs vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for statsreguleringen er datert 7. januar 2016.

Forholdet til *Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og Jan Mayen (2016 – 2021)*

Fylkestinget vedtok i desember 2015 *Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og Jan Mayen (2015-2021)* (FT-sak 179-2015). Fylkestinget mente Skjomenvassdraget (Narvik og Ballangen kommune) måtte gis høy prioritet i denne planperioden. Dette gjelder først og fremst prioritering av hvilke vassdrag i regionen som skal ha miljømål som bare kan nås gjennom slipp av mer vann (økt minstevannsføring) (se tabell 4).

Vassdrag	Konsesjonær	Anslått produksjon	Anslått krafttap	Nasjonal prioritet	Regional prioritet
Åbjøra vassdraget	NTE Energi AS og Helgelandskraft AS	549 GWh/år	3 GWh/år (0,5 %)	1.1	1.1
Rossåga, Bjerka-Rossvatnet	Statkraft Energi AS	1 890 GWh/år	Under 5 GWh/år (0,3 %)	1.1	1.1
Rana vassdraget	Statkraft Energi AS og Mo Industripark	2 480 GWh/år	20-50 GWh/år (0,8-2 %)	1.1	1.1
Sagelv- og Musken vassdraget	Nord-Salten Kraft AS	219 GWh/år	5-20 GWh/år (2,3-9,1 %)	1.1	1.2
Kobbekvassdraget	Statkraft Energi AS	750 GWh/år	5-20 GWh/år (0,7-2,7 %)	1.1	1.1
Forsåga/Sundsford-elva	SKS Produksjon AS	661 GWh/år	Under 5 GWh/år (0,8 %)	1.1	1.2
Trollfjord-vassdraget	Trollfjord Kraft AS	17,5 GWh/år	Under 5 GWh/år (0,3 %)	1.2	1.2
Saifjell/Svartisen (Storglomfjordutbyggingen)	Statkraft Energi AS	2 530 GWh/år	Over 100 GWh/år (4 %)	1.2	1.2
Hundåla/Grytå-vassdraget	Helgelandskraft AS	265 GWh/år	5-20 GWh/år (1,9-7,5 %)	1.2	1.1
Oldereid vassdraget	SKS Produksjon AS	70 GWh/år	Under 5 GWh/år (7,1 %)	1.2	1.2
Sultjelma vassdraget	SKS Produksjon AS og Balmi kraftlag AS	1 100 GWh/år	50-75 GWh/år (4,5-6,8 %)	1.2	1.2
Blokken- og Djupfjordvassdraget	Vesterålkraft Produksjon AS	39,1 GWh/år	Under 5 GWh/år (12,8 %)	1.2	1.2
Indre Sildvælv/Rombaks-elv	Nordkraft AS	246,5 GWh/år	5-20 GWh/år (2-8,1 %)	1.2	1.2
Skjomenvassdraget	Statkraft Energi AS	1 340 GWh/år	Over 100 GWh/år (7,5 %)	1.2	1.1
Storelva på Hinnoy, Bleksvatn	Andøy Energi AS	4,5 GWh/år	Under 5 GWh/år	1.2	1.2
Håkvælv	Nordkraft AS	41 GWh/år	Under 5 GWh/år (12,2 %)	1.2	1.2
Anslått krafttap 1.1 nasjonal og regional prioritering				43-103 GWh/år	138-198 GWh/år

Tabell 4. Sammenstilling av nasjonal og regional prioritering av revisjon av vassdragskonsesjoner i planperioden 2016 – 2021 i vannregion Nordland

Skille mellom vassdrag i prioritet 1.1 og 1.2 representerer kun en overordnet nasjonal kost-nytte vurdering. Vannregionen kan derfor prioritere vannslipp i vassdrag med prioritet 1.2 og i andre vassdrag. Dette som følge av mer lokal kunnskap eller som følge av regionale prioriteringer som avviker fra det som er lagt til grunn i den nasjonale gjennomgangen av og forslag til prioritering av vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022 (rapport 49:2013) (se vedlegg: *Nasjonale prioriteringer av regulerte vassdrag*).

Etter vedtak i fylkestinget i 2015 ble forvaltningsplanen oversendt Klima- og miljødepartementet for godkjenning. Den regionale planen for forvaltning av vann ble godkjent av departementet i juli 2016. Den nasjonale godkjenningen har ført til at Skjomenvassdraget har fått en lavere prioritet. Skjoma er dermed av sentrale myndigheter ut fra økologiske forhold ikke prioritert for tiltak som kan medføre produksjonstap som følge av innføring av standard minstevannsføring (5-percentilen) og/eller magasinrestriksjoner. Departementet begrunner endringene med at det har vært behov for å se det totale krafttapet i Norge i sammenheng.

Hva omfattes av revisjonen?

Det er forholdet til allmenne interesser som reguleres i konsesjonen, og som er gjenstand for revisjon. Hovedformålet med revisjon av konsesjonsvilkår er å bedre miljøtilstanden i regulerte vassdrag. Dette gjøres ved å gi nye vilkår for å rette opp miljøskader og ulemper som har oppstått som følge av reguleringen. Oppdatering av vilkår for å bedre miljøtilstanden

avveies mot det egentlige formålet med konsesjonen, - som er kraftproduksjon.

I følge vassdragsreguleringsloven er det bare konsesjonsvilkårene som kan revideres, ikke selve konsesjonen. Manøvreringsreglementet, dvs. bestemmelser om fylling og tapping (manøvrering) av reguleringsmagasiner er en del av konsesjonsvilkårene og kan dermed revideres. Tillatte overføringer mellom vassdrag, samt høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV og LRV) for regulerte vann, er ikke gjenstand for revisjon.

Standardvilkår

Ved tildeling av konsesjoner for vannkraftverk og reguleringer settes det i dag standardvilkår. Her pålegges gjennomføring av nødvendige miljøtiltak og undersøkelser. Dette omfatter blant annet erosjonssikring, terskelbygging, biotopjustering, naturfaglige- og kulturminnefaglige undersøkelser. Tema som fiskeutsetting, næringsfond og fiskefond kan tilpasses til lokale forhold i de enkelte sakene.

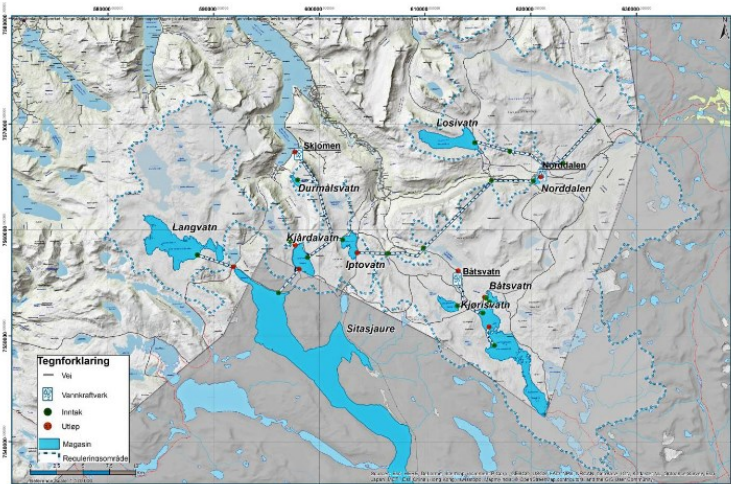
Kort om reguleringen

Reguleringsområdet ligger sør for Narvik og grenser mot Sverige (figur. 1).

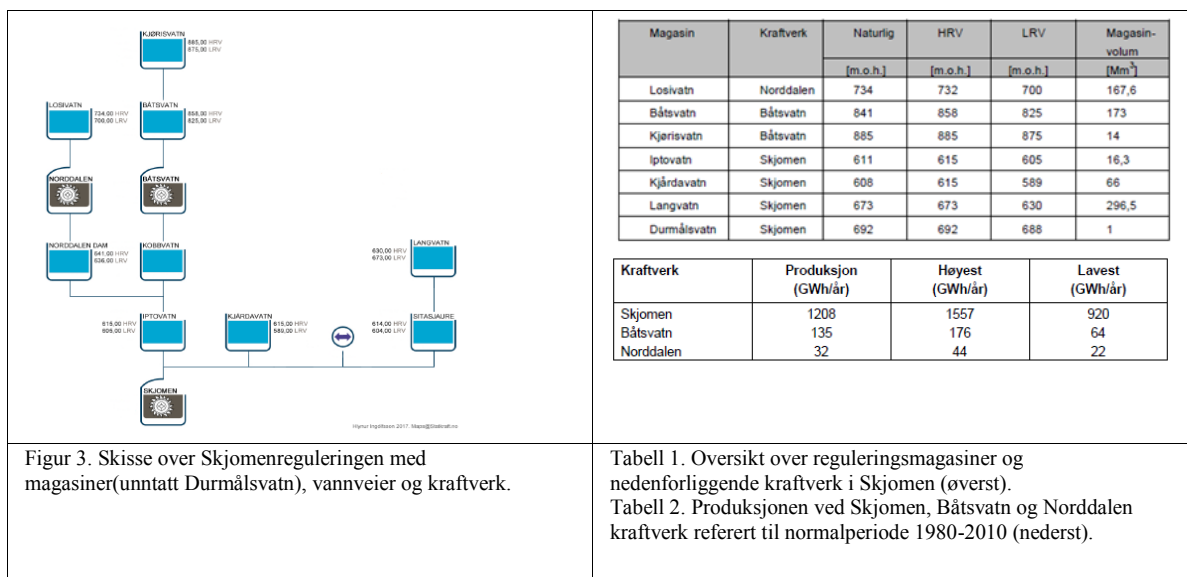

Figur 1. Geografisk plassering av Skjomenvassdraget.

Reguleringen av Skjomenvassdragene er kompleks med flere store og små magasin som må reguleres i forhold til hverandre for å kunne optimalisere kraftproduksjonen, jfr. figur 2 og 3. Se også tabell 1 for informasjon om kraftverk og reguleringsmagasiner. Produksjonen ved kraftverkene er gitt i tabell 2.

Figur 2. Oversiktskart over Skjomenreguleringen med magasiner, kraftverk, driftstunneler og overføringstunneler.

Figur 3. Skisse over Skjomenreguleringen med magasiner (unntatt Durmålsvatn), vannveier og kraftverk.

Tabell 1. Oversikt over reguleringsmagasiner og nedenforliggende kraftverk i Skjomen (øverst).
Tabell 2. Produksjonen ved Skjomen, Båtsvatn og Norddalen kraftverk referert til normalperiode 1980-2010 (nederst).

Problemstilling

Kort bakgrunn for kravene

Skjomenvassdraget har sterkt redusert vannføring uten pålegg om minstevannføring ved fraføringen av vann til Sør-Skjomen kraftverk. Av et naturlig nedbørsfelt på 858 km² er restfeltet til Skjoma i dag bare på 185 km² (22 %). Dette har ført til sterkt reduserte bestander av laks og etter hvert også sjørret, samt redusert biologisk mangfold i nærsonen til vassdraget. På grunn av den dårlige tilstanden for laksebestanden har Skjoma vært stengt for fiske av laks i ca. 20 år. Det var lenge tillatt å fiske sjørret, men som en konsekvens av svak bestandsutvikling også for denne arten valgte grunneierlagene i samråd med Fylkesmannen og Miljødirektoratet å stenge for alt fiske i Skjoma fra og med sesongen 2012.

24. april 2014 vedtok Bystyret i Narvik kommune at kommunen skulle fremme krav om åpning av revisjon av Skjomenvassdraget i 2019. Kravet ble fremmet på vegne av stort lokalt engasjement og med frivillige organisasjoner og allmenne interesser.

Samtidig som Bystyret vedtok krav om revisjon, vedtok de også at det skulle kreves prioritet 1.1 i *Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og Jan Mayen (2015-2021)* i motsetning til lavere prioritet (1.2) slik det fremstår i rapport utgitt av NVE og

Miljødirektoratet september 2013 (se vedlegg: *Nasjonale prioriteringer for regulerte vassdrag*).

Narvik kommune sine krav til revisjonen

Narvik kommune ønsker en minstevannføring i vassdraget som vil ivareta økosystemet i og ved elva i tråd med føringer som ligger i vannforskriften.

Til manøvreringsreglementet er det stilt følgende krav:

1. Minstevannføring sommer og vinter, i kombinasjon med blokkbasert vannføring tilpasset de krav laksen stiller til vannet og mengder i de ulike livsstadier fra egg til smolt, samt som voksen fisk.
2. Vannføring som ivaretar og hindrer ytterlig forringelse av naturverdier og biologisk mangfold i hele vassdraget, fra fjord til høyfjell.
3. Økt vannføring for å bevare det unike brakkvannsdeltaet i utløpet av Skjoma.
4. Habitattiltak, i kombinasjon med økt vannføring.
5. Utvidelse av lakseførende strekning, i kombinasjon med økt vannføring; øker produksjonskapasiteten av smolt og erstatter tapt areal i dagens anadrome del.

Andre krav:

1. Holde åpent til enhver tid de deler av elveløpet som utgjør flaskehalsen i en flomsituasjon. Det være seg sideløp, eller andre kritiske deler av elveløp.
2. Bygge og drive klekkeri, hvis det viser seg i fremtiden nødvendig med utsett av rogn, yngel og smolt for å ivareta rekrutteringen til laks- og sjøørretstammen.
3. Sørge for at området ved utløp kraftstasjon i Lappvika stenges av for fiske. Hvis ikke fysisk mulig, koste utgifter til oppsyn av overholdelse av fiskeforbud, gitt i egen forskrift.
4. Være med på finansiering av utbedring og oppgradering av fylkesvei inn til Skjomen, da Statkrafts aktivitet i forbindelse med drift og vedlikehold av Kraftanlegg medfører og har medført økt slitasje på veilegget.
5. Sørge for vannmålinger og temperaturmålinger i vassdraget.
6. Bidra i fremtidige utbygginger og oppgradering av annen nødvendig infrastruktur til bygdesamfunnet i Skjomen, det være seg tele, data eller annet.

Andre lokale krav:

Naturvernforbundet i Narvik og Narvik Omegn Jeger og Fiskerforening stiller krav om økt vannføring for å sikre bedre vilkår for oppgang, gyting, oppvekstforhold for yngel av laks og sjøørret. Samtlige uttalelser viser til kravene fra Skjomen grendelag og stiller seg bak dem (se vedlegg: *Skjomen Grendelag sitt innspill til revisjonsdokumentet*).

Statkrafts svar på kommunens krav

Statkraft besvarer kommunens krav og vurderer behovet for innføring av nye konsesjonsvilkår i revisjonsdokumentet som nå er på høring.

I forhold til krav 1, 2 og 3 argumenter Statkraft med at økt vannføring vil medføre svært store produksjonstap. Dette på grunn av stor fallhøyde. I forhold til krav 4 er Statkraft i

utgangspunktet positiv til å benytte fysiske tiltak for å bedre forholdene i anadrom fisk i vassdraget. De viser imidlertid til at en helhetlig tiltakspakke er utarbeidet og godkjent av NVE. Denne planen gir føringer for hvilke tiltak som er aktuelle å gjennomføre i vassdraget for å bedre forholdene for fiskebestandene. Statkraft mener derfor det vil være mest hensiktsmessig å videreføre og evaluere effekten av det arbeidet som allerede er planlagt og iverksatt. Øvrige habitattiltak hjemles i nye standardvilkår som vil bli innført.

Ellers kort oppsummert:

De foreslår ikke at det tas inn nye vilkår utover standardvilkårene og foreslår dermed ingen endringer i manøvreringsreglement, eller minstevannføring. Statkraft har heller ingen planer om oppgraderings- og utvidelsesprosjekter i tilknytning til Skjomenreguleringen på nåværende tidspunkt.

Spørsmål om kostnadsdekning ved revisjon

Narvik kommune har i brev av 13. juni 2016 søkt konsesjonær Statkraft om kostnadsdekning i forbindelse med revisjon av konsesjonsvilkårene i Skjomenvassdraget. Bakgrunnen er at revisjonssaken omhandler temaer av teknisk, hydrologisk, naturfaglig og juridisk karakter, som kommunen ikke har kompetanse eller kapasitet til å håndtere selv. Kommunen mener dessuten at Statkraft kun overfladisk har vurdert kommunens krav og at revisjonsdokumentet dermed ikke gir et godt grunnlag for å ivareta sine interesser. Statkraft Energi AS har i brev datert 5. juli 2016 avvist å dekke slike utgifter.

På vegne av Narvik kommune har advokatfirmaet Lund & CO DA i brev av 09. mai 2017 bedt NVE vurdere kommunens anmodning om å få dekket utgifter til sakkyndig bistand. Dette for at kommunen skal kunne ivareta sine interesser både i høringsuttalelsen til revisjonsdokumentet, under befaring og når NVEs innstilling til OED foreligger (for mer informasjon se vedlegg: *Anmodning om å avgjøre spørsmål om kostnadsdekning*).

Fylkeskommunens ansvarsområder

Kulturminnefaglig vurdering

Reguleringen av Skjomenvassdragene førte til forholdsvis omfattende arkeologiske undersøkelser ved berørte innsjøer i perioden 1969 - 1971. Det ble påvist en rekke fredete, førhistoriske kulturminner, som delvis ble arkeologisk utgravd. Mange kjente og sannsynligvis enda flere ukjente førhistoriske kulturminner ble ikke nærmere arkeologisk undersøkt før de ble neddemt.

Ved de arkeologiske undersøkelsene ble det funnet et stort materiale av bergkrystall, som ble tolket som spor etter bruk av området i steinalderen. Det har siden vært reist spørsmål omkring denne tolkningen, som ikke er bekreftet av radiologiske dateringer av trekull fra gamle ildsteder. Muligens dreier det seg i stedet om verkstedplasser for produksjon av perler av bergkrystall i yngre jernalder.

I 2008 ble det innført en ordning med sektoravgift som skal brukes til arkeologiske undersøkelser i vassdrag der opprinnelig konsesjon ble gitt før 1960. Ordningen ligger til Olje- og energidepartementet, som i statsbudsjettet hvert år omtaler hvilke vassdrag midlene skal brukes i. Konsesjonen for Skjomenvassdragene ble gitt etter 1960. Derfor kommer ikke sektoravgiftsordningen til anvendelse ved vilkårsrevisjonen. For Nordland fylkeskommune som regional kulturminnemyndighet er det likevel av stor interesse å ha mulighet til å befare området ved lav vannstand, og det er derfor ønskelig at fylkeskommunen blir varslet når dette

skjer.

Ellers skal alle nye tiltak som medfører inngrep i markoverflata, meldes til fylkeskommunen (jf. kulturminnelovens § 9 første ledd).

Friluftsliv

Skjomenvassdraget er et regionalt viktig friluftsområde med mange tilrettelagte turstier og turisthytter i og rundt reguleringsområdet i grensetraktene mellom Norge og Sverige (NVEs rapport 49/2013 (Anon. 2013)). Landskaps- og friluftsopplevelsen vurderes i denne rapporten som påvirket i betydelig grad av reguleringene både i vestre, midtre og østlige deler. Dette skyldes at flere av innsjømagasinene har reguleringshøyder på mer enn 10 m. Mange elvestrekninger med sterkt endret vannføring sammenfaller med turstiene.

Bygging av anleggsveier har imidlertid gjort området lettere tilgjengelig for allmennheten, og området benyttes til fot- og skiturer, bærplukking, jakt og fiske. Lettere tilgjengelighet til området ble påpekt av flere høringsparter i søknadsprosessen som en positiv effekt av utbyggingen.

Landskapskartlegging for Nordland

I kartleggingen omfattes det berørte området av åpent dallandskap både under og over skoggrensen, samt småkuperte og alpine høgfjellsmassiv. Områdene har delvis sterkt innsjøpreg. Landskapet er både preget av tekniske inngrep som bygninger, vei- og ledningsnett, men også områder med sterkt naturpreg.

I forhold til verdisetting er det stor variasjon i området. Landskapsområdene som berøres av reguleringen har for det meste middels verdi, dvs. landskap som er vanlig forekommende i regional sammenheng, og/eller over gjennomsnittet lokalt. Det er også flere områder med stor verdi, dvs. landskap med verdi over gjennomsnittet i regional sammenheng. Landskapsområdet ved vannet Sealggajávri er gitt svært stor verdi.

Andre forhold

I tillegg til de økologiske forholdene i vassdraget er Narvik kommune opptatt av at Skjomenvassdraget har et meget stort potensiale for økt turismenæring, men dette fordrer at vassdraget åpner for fiske. I dag er Skjoma stengt for beskatning av både laks og sjøørret. For at bestandene skal komme opp på et nivå som det kan høstes av må vannføringen i vassdraget økes og det må settes vilkår for minstevannsføring i en revisjonsprosess. Slipp av miljøbasert minstevannsføring vil i tillegg kunne bidra til å sikre naturverdiene i et svært viktig brakkvannsdelta (A-verdi) i munningen av Skjoma.

Andre instansers uttalelse

Andre instansers uttalelser vil bli vedlagt dersom disse foreligger før politisk behandling.

Vurderinger

Fylkesrådet er opptatt av at man i revisjonsprosessen treffer avgjørelser som skaper en god balanse mellom viktige miljøverdier og samfunnets behov for kraft. Nordland er en ledende produsent av fornybar og miljøvennlig energi, denne rollen skal vi fortsatt ha og videreutvikle. Regionen har politiske målsettinger om økt produksjon av fornybar energi både

gjennom *Regional plan – klimautfordringene i Nordland og Regional plan om små vannkraftverk*.

Eldre vannkraftkonsesjoner er imidlertid ofte gitt uten moderne vilkår. Fylkesrådet ser det derfor som svært positivt og også rimelig, at disse konsesjonene blir tilpasset dagens krav og bruk av vassdraget. *Fylkesplan for Nordland (2013-2025)*, fremsetter at hensynet til biologisk mangfold og naturens tåleevne skal ligge til grunn for all arealforvaltning i fylket. Dette gjelder også innen utbygging av vannkraft.

Fylkesrådet mener imidlertid at når det åpnes for revisjon, bør det pålegges de samme krav til utredninger som ved søknad om bygging av nye vannkraftverk. I forhold til konsesjonssøknader om bygging av nye vannkraftverk har NVE utviklet et forutsigbart system for kunnskapsinnhenting og medvirkning fra berørte parter og interesser. Ved revisjon bygges kunnskapsgrunnlaget opp på bakgrunn av kravstiller og kraftselskap og ikke på uavhengige fagutredninger. Dette er uheldig, og også uvanlig sammenlignet med andre prosesser som har som mål å avdekke konsekvenser av tiltak og mulige avbøtende tiltak. Dette gjør også at det er vanskelig å medvirke for berørte parter og myndigheter. NVE bes derfor å gå igjennom rutiner for prosess og saksgang for revisjon av konsesjonsvilkår.

I henhold til *Regional plan for vannforvaltning i vannregion Nordland og Jan Mayen* er det flere av vannforekomstene som er berørt av reguleringen som er vurdert til å være i risiko for å ikke oppnå god økologisk tilstand eller godt økologisk potensial innen 2021. Revisjon av konsesjonsvilkårene er et viktig tiltak for å gi bedre miljøforhold i vassdraget. Dette ble også fremhevet i den regionale planen.

Fylkesrådet ser at regionale vurderinger og prioriteringer fraviker fra nasjonal godkjenning. Fylkestinget mente i sitt vedtak av den regionale planen at Skjomenvassdraget (Narvik og Ballangen kommune) måtte gis høy prioritet i denne planperioden (FT-sak 179-2015). Et viktig tiltak for å bedre forholdene i vassdraget som ble fremsatt her, var slipp av mer vann.

Fylkesrådet viser til at reguleringen av Skjomenvassdraget har fått svært store konsekvenser for bestander av laks og etter hvert også sjørret. Reguleringen har også medført reduksjon av biologisk mangfold i nærsonen til vassdraget. Det er et stort lokalt engasjement for Skjoma, både fra kommunen og lokale interesseorganisasjoner. På bakgrunn av disse forholdene ønsker derfor fylkesrådet å opprettholde fylkestingets vedtak og anbefaler at det slippes mer vann på berørte strekninger i Skjomenvassdraget. NVE bes om å gjennomføre nødvendige fagutredninger for å vurdere hvor mye vannføring som må på plass for å ivareta og hindre ytterlig forringelse av naturverdier og biologisk mangfold på de strekningene av vassdraget som er aktuelle i kravene fra kommunen.

Statkraft argumenterer med for stort krafttap ved slipp av vann. Det er derfor også viktig at det tillegges ny kunnskap i vurderingene av hvordan miljøforbedringer skal oppnås, eksempelvis ved bruk av miljødesign i regulerte vassdrag. Det er dokumentert at kombinasjoner av habitattiltak og noe økt vannslipp kan bedre forholdene for fisk betraktelig, uten vesentlig reduksjon i kraftproduksjon.

Til slutt ser fylkesrådet at Narvik kommune reiser spørsmål om behov for kostnadsdekning i forbindelse med revisjonssaken. Bakgrunnen er at denne revisjonen omhandler temaer som kommunen ikke har kompetanse på (temaer av teknisk, naturfaglig og juridisk karakter). Fylkesrådet mener på generelt grunnlag at dette også bør kunne diskuteres i fremtidige saker,

og kanskje spesielt der kravstillerne er små kommuner uten store ressurser til å ivareta sine interesser i en revisjonsprosess. Dette er imidlertid et spørsmål som må reises nasjonalt, da det er viktig med lik praksis og felles retningslinjer.

Konsekvenser for Nordland fylkeskommune

NVE opplyser om at inntekter fra konsesjonskraft ikke vil påvirkes i «rene» revisjonssaker. Dette er begrunnet i at økonomiske forhold ikke er gjenstand for ny vurdering i slike rene revisjonssaker. Det vises her til *Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer* fra Olje- og energidepartementet. Dersom det imidlertid viser seg at saken får økonomiske konsekvenser vil fylkestinget orienteres om dette.

Saken vil ikke medføre, administrative eller personellmessige konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Nordland fylkesting er positiv til at vilkår for konsesjon til vannkraftutbygging i Skjomenvassdraget blir tatt opp til revisjon, for å bedre miljøforholdene i vassdraget.
2. Nordland fylkesting mener at det i revisjonsprosesser bør pålegges samme krav til utredninger som ved søknad om bygging av nye vannkraftverk. NVE bes gå igjennom rutiner for prosess og saksgang for revisjon av konsesjonsvilkår.
3. Nordland fylkesting anbefaler at det slippes mer vann på anadrom strekning for å hensynta laksens og sjørretens behov på en god måte. NVE bes vurdere hvor mye vannføring som må på plass for å ivareta og hindre ytterlig forringelse av naturverdier og biologisk mangfold i vassdraget.
4. Nordland fylkesting mener at det gjennom nye konsesjonsvilkår må sikres at det etableres tilstrekkelige biotoptiltak for å bedre forholdene på anadrome strekninger.
5. Nordland fylkesting ber om det også tillegges ny kunnskap i vurderingene av hvordan miljøforbedringer skal oppnås, eksempelvis ved bruk av miljødesign i regulerte vassdrag.
6. Nordland fylkesting forutsetter at standardvilkår tas inn i de nye konsesjonsvilkårene. Dette er også i tråd med vedtak av *Regional plan for vannregion Nordland og Jan Mayen (2016 – 2021)*.
7. Nordland fylkesting ber som regional kulturminnemyndighet om at følgende vilkår innarbeides i ny konsesjon:
  - a. Ekstraordinære tiltak som medfører senkning av vannstanden, skal meldes fylkeskommunen i god tid før tiltaket planlegges igangsatt.
  - b. Alle nye tiltak som medfører inngrep i markoverflata skal meldes fylkeskommunen, jf. kulturminnelovens § 9 første ledd.
  - c. Det henstilles til konsesjonæren å opprette dialog med fylkeskommunen og andre parter for å avklare muligheten for kompletterende arkeologiske registreringer i de berørte vassdragene.

Bodø den 04.09.2017

Tomas Norvoll
fylkesrådsleder
sign

Ingelin Noresjø
fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse
sign

04.09.2017 Fylkesrådet

Votering i Fylkesrådet

Innstilling fra Fylkesrådet

Fylkesrådets innstilling enstemmig vedtatt

09.10.2017 Fylkestinget

Inhabile personer

Marianne Dobak Kvensjø fratradte under behandling av saken.

Innstillinga fra komite for kultur, miljø og folkehelse ble lagt fram av saksordfører Siv Sara, Ap:

1. Nordland fylkesting er positiv til at vilkår for konsesjon til vannkraftutbygging i Skjomenvassdraget blir tatt opp til revisjon, for å bedre miljøforholdene i vassdraget.
2. Nordland fylkesting mener at det i revisjonsprosesser bør pålegges samme krav til utredninger som ved søknad om bygging av nye vannkraftverk. NVE bes gå igjennom rutiner for prosess og saksgang for revisjon av konsesjonsvilkår.
3. Nordland fylkesting anbefaler at det slippes mer vann på anadrom strekning for å hensynta laksens og sjørretens behov på en god måte. NVE bes vurdere hvor mye vannføring som må på plass for å ivareta og hindre ytterlig forringelse av naturverdier og biologisk mangfold i vassdraget.
4. Nordland fylkesting mener at det gjennom nye konsesjonsvilkår må sikres at det etableres tilstrekkelige biotopiltak for å bedre forholdene på anadrome strekninger.
5. Nordland fylkesting ber om det også tillegges ny kunnskap i vurderingene av hvordan miljøforbedringer skal oppnås, eksempelvis ved bruk av miljødesign i regulerte vassdrag.
6. Nordland fylkesting forutsetter at standardvilkår tas inn i de nye konsesjonsvilkårene. Dette er også i tråd med vedtak av *Regional plan for vannregion Nordland og Jan Mayen (2016 – 2021)*.
7. Nordland fylkesting ber som regional kulturminnemyndighet om at følgende vilkår innarbeides i ny konsesjon:
  - a. Ekstraordinære tiltak som medfører senkning av vannstanden, skal meldes fylkeskommunen i god tid før tiltaket planlegges igangsatt.
  - b. Alle nye tiltak som medfører inngrep i markoverflata skal meldes fylkeskommunen, jf. kulturminnelovens § 9 første ledd.
  - c. Det henstilles til konsesjonæren å opprette dialog med fylkeskommunen og andre parter for å avklare muligheten for kompletterende arkeologiske registreringer i

de berørte vassdragene.

Votering i plenum

Komiteinnstillinga enstemmig vedtatt med 44 stemmer (1H var inhabil ved behandling av saken).

FT 133/2017

Vedtak

1. Nordland fylkesting er positiv til at vilkår for konsesjon til vannkraftutbygging i Skjomenvassdraget blir tatt opp til revisjon, for å bedre miljøforholdene i vassdraget.
2. Nordland fylkesting mener at det i revisjonsprosesser bør pålegges samme krav til utredninger som ved søknad om bygging av nye vannkraftverk. NVE bes gå igjennom rutiner for prosess og saksgang for revisjon av konsesjonsvilkår.
3. Nordland fylkesting anbefaler at det slippes mer vann på anadrom strekning for å hensynta laksens og sjørretens behov på en god måte. NVE bes vurdere hvor mye vannføring som må på plass for å ivareta og hindre ytterlig forringelse av naturverdier og biologisk mangfold i vassdraget.
4. Nordland fylkesting mener at det gjennom nye konsesjonsvilkår må sikres at det etableres tilstrekkelige biotoptiltak for å bedre forholdene på anadrome strekninger.
5. Nordland fylkesting ber om det også tillegges ny kunnskap i vurderingene av hvordan miljøforbedringer skal oppnås, eksempelvis ved bruk av miljødesign i regulerte vassdrag.
6. Nordland fylkesting forutsetter at standardvilkår tas inn i de nye konsesjonsvilkårene. Dette er også i tråd med vedtak av *Regional plan for vannregion Nordland og Jan Mayen (2016 – 2021)*.
7. Nordland fylkesting ber som regional kulturminnemyndighet om at følgende vilkår innarbeides i ny konsesjon:
  - a. Ekstraordinære tiltak som medfører senkning av vannstanden, skal meldes fylkeskommunen i god tid før tiltaket planlegges igangsatt.
  - b. Alle nye tiltak som medfører inngrep i markoverflata skal meldes fylkeskommunen, jf. kulturminnelovens § 9 første ledd.
  - c. Det henstilles til konsesjonæren å opprette dialog med fylkeskommunen og andre parter for å avklare muligheten for kompletterende arkeologiske registreringer i de berørte vassdragene.

Vedlegg

Tittel

Nasjonale prioriteringer for regulerte vassdrag
Anmodning om å avgjøre spørsmål om kostnadsdekning

DokID

888240
900141

Skjomen Grendelag sitt innspill til revisjonsdokumentet
Fylkesmannen i Nordland - Uttalelse til høring av
revisjonsdokument for Skjomenreguleringen i Narvik kommune
(L)(1402667)

900144
917685